

Поетичне мистецтво

Поль Верлен

ПЕРЕКЛАД Г. КОЧУРА

Найперше - музика у слові!
Бери ж із розмірів такий,
Що плине, млистий і легкий,
А не тяжить, немов закови.

Не клопочись добором слів,
Які б в рядку без вад бриніли,
Бо наймиліший спів - сп'янілий:
Він невиразне й точне сплів,

В нім - любий погляд з-під вуалю,
В нім - золоте тремтіння дня
Й зірок осіння метушня
На небі, скутому печалю.

Люби відтінок і півтон,
Не барву - барви нам ворожі:
Відтінок лиш єднати може
Сурму і флейту, мрію й сон.

Винищуй дотепи гризькі ті,
Той ум жорстокий, ниций сміх,
Часник із кухонь тих брудних -
Від нього плач в очах блакиті.

Хребет риториці скрути
Та ще як слід приборкай рими:
Коли не стежити за ними,
Далеко можуть завести.

Хто риму вигадав зрадливу?
Дикун чи то глухий хлопчак

Скував за шаг цей скарб, що так
Під терпугом бряжчить фальшиво?

Так музики ж всякчас і знов!
Щоб вірш твій завше був крилатий,
Щоб душу поривав - шукати
Нову блакить, нову любов,

Щоб мчав, де далеч непохмура,
Де чари діє вітерець,
Де пахне м'ята і чебрець...
А решта все - література.

ПЕРЕКЛАД М.РИЛЬСЬКОГО

Музика— над усі закони!
Бери ж із розмірів такий
Розчинний, плинний і легкий,
Що у повітрі тане й тоне.

Слова ти вивірай щомить:
Найбільше знаджують серця нам
П'яні пісні, в яких з туманом
Ясна зливається блакить.

То за вуалем погляд милий,
То сонця опівденна гра,
То в час, як літо умира,
Зірок тремтіння злотокриле.

Люби Відтінок і Півтон,
Не Фарби, ні! — вони жахають.
О, лиш відтінки наближають
До флейти — ріг, до мрії — сон.

У насміх не вдавайсь лукавий,
Цурайся Дотепів гризьких,
Бо плачуть небеса від них, —
Лихої кухні то приправи.

Стару риторику розбий!
Гнуздечки не скидай із Рими:
Куди тебе вона вестиме,
Як догляду не буде їй?

О, хто розкаже рим олживість?
Глухе дитя чи негр-пияк
На дикий підробили смак
Брязкальця дутого красивість?

Музики щоразу і знов!
Нехай летить твій спів крилатий
У небесах нових шукати
Нову красу, нову любов.

Нехай, коли душа похмура,

Над нею з вітром лине він,
Де м'ята польова і кмин...
А інше все — література!

ПЕРЕКЛАД М.ОРЕСТА

Музики найперше! В Непаристім
Тим кохайся неподільно ти,
В тому, що без пози й ваготи.
В розпускальнішим, в податно млистім.

Слів безпомилкових не трудись
Добирати, щоб сіяла шата:
Сіра пісня над усе багата,
В ній Неточне з Точним заплелись.

То прекрасні очі під вуалем,
Трепет світла, що поймає шир.
Немислимі сплети синіх зір
В небі, свіжжю осені припалім!

Хай Ньюанса, неоцінний дар,
Понад Кольором горує строгим!
Мрію з мрією і флейту з рогом
Лиш Ньюанси обручає чар!

Вбивниці Пуанти леза скриті,

Ржавий Дотеп і нечистий Сміх —
Їх тікай! Часник потрав низьких
Слізьми застилає зір Блакиті!

Красномовству шию поламай!
Я схвалю відвагу невмолиму —
І до ладу доведи ти Риму,
Бо замчить на безвість, уважай!

Викував її, фальшиву, хто нам?
Негр безумний чи глухе дитя?
Розкіш копійчана, без пуття,
Рима мучить нас порожнім дзвоном.

Ще раз музики, всякчас і знов!
Хай твій вірш, як камінь з праці, рине,
Віршу лет — від серця, в височини
Інших неб, в не знану ще любов.

Він пливе, де даль повік не хмура,
В леготі тугім — і аромат
Розливає чебрецю і м'ят...
Щодо решти — то література.

ОРИГІНАЛ (ФРАНЦУЗЬКОЮ)

À Charles Morice

De la musique avant toute chose,
Et pour cela préfère l'Impair
Plus vague et plus soluble dans l'air,
Sans rien en lui qui pèse ou qui pose.

Il faut aussi que tu n'aïlles point
Choisir tes mots sans quelque méprise:
Rien de plus cher que la chanson grise
Où l'Indécis au Précis se joint.

C'est des beaux yeux derrière des voiles,
C'est le grand jour tremblant de midi,
C'est, par un ciel d'automne attiédi,
Le bleu fouillis des claires étoiles!

Car nous voulons la Nuance encor,
Pas la Couleur, rien que la nuance!
Oh ! la nuance seule fiancée
Le rêve au rêve et la flûte au cor!

Fuis du plus loin la Pointe assassine,
L'Esprit cruel et le Rire impur,
Qui font pleurer les yeux de l'Azur,
Et tout cet ail de basse cuisine!

Prends l'éloquence et tords-lui son cou!
Tu feras bien, en train d'énergie,
De rendre un peu la Rime assagie.
Si l'on n'y veille, elle ira jusqu'où?

Ô qui dira les torts de la Rime?
Quel enfant sourd ou quel nègre fou
Nous a forgé ce bijou d'un sou
Qui sonne creux et faux sous la lime?

De la musique encore et toujours!
Que ton vers soit la chose envolée
Qu'on sent qui fuit d'une âme en allée
Vers d'autres cieux à d'autres amours.

Que ton vers soit la bonne aventure
Éparse au vent crispé du matin
Qui va fleurant la menthe et le thym...
Et tout le reste est littérature.